
Obsah

Předmluva	xi
Poděkování	xiii
Část I Filozofické názory	2
1 Věda a její příbuzní	3
Věda a filozofie	3
Filozofie	4
Věda	7
Postmoderní kritika vědy	11
Ideologie	12
Pseudověda	13
Kontrolní otázky	14
Test	14
Literatura	14
2 Novopozitivistická koncepce vědy	17
Vídeňský kroužek a logický pozitivismus	17
Empirismus	18
Analýza jazyka a verifikace	19
Induktivismus a jeho problémy	19
Problém indukce	21
Řešení problému indukce	23
Vývoj vědy	25
Kontrolní otázky	25
Test	25
Literatura	26

3 Karl Popper a falzifikace	28
Popper – rytíř filozofie vědy	28
Pseudověda a problém demarkace	29
Falzifikační model	30
Hypoteticko-deduktivní metodologický princip	32
Popper a vývoj vědy	33
Problémy Popperovy filozofie	33
Kontrolní otázky	35
Test	35
Literatura	35
4 Kuhn a jeho historická koncepce vědy	37
Kuhn a jeho paradigma	37
Paradigmatický vývoj vědy	38
Kuhnův sociologismus	41
Paradigmata jsou nesouměřitelná	41
Pozorování jsou zatížená teorií, ale ne moc	42
Kontrolní otázky	44
Test	44
Literatura	44
5 Postkuhnovská diskuse	45
Vědecké výzkumné programy: Imre Lakatos	45
Výzkumné tradice Larryho Laudana	47
Anarchismus Paula Feyerabenda: Anything goes	48
Kontrolní otázky	50
Test	50
Literatura	50
6 Současné myšlenkové proudy	52
Naturalistická filozofie	52
Vědecký realismus	54
Instrumentalismus	55
Kontrolní otázky	57
Test	57
Literatura	58
7 Vysvětlení a kauzalita	59
Explanační modely empiristů	59
Problémy nomologického modelu	60
Kauzální modely a koncepce kauzality	61
Vysvětlení není jen kauzalita	65
Kontrolní otázky	65

Test	66
Literatura	66
8 Empirická evidence a výzkumný proces	68
Dva typy evidence a studií	68
Experiment a jeho design	70
Problémy s observačními studii	72
Příklad 1 Fluorizace a rakovina	72
Příklad 2 Rozdíly v léčbě mezi pohlavími	73
Příklad 3 Průzkum předvolebního mínění	73
Příklad 4 Korelace mezi příjmem a vzděláním	74
Výzkumný proces: konceptualizace, operacionalizace a formalizace	74
Kontrolní otázky	75
Test	76
Literatura	76
Část II Komunikační dovednosti	78
9 Sběr informací a digitalizace dat	79
Sběr a vyhledávání informací	79
Vyhledávání referencí	80
Vyhledávání originálních prací	82
Digitalizace a manipulace dat	84
Kontrolní otázky	86
Test	86
Literatura	86
10 Vědecká publikace a její styl	87
Co je vědecká publikace?	87
Požadavky na vědecký styl	89
Přesnost, srozumitelnost a stručnost	89
Logika, konzistence a soudržnost	90
Objektivita: rod činný nebo trpný?	94
A co zábavnost neboli literární styl?	95
Koherece a okázalost	97
Obecné typografické konvence	99
Abeceda, symboly, znaky a interpunkce	99
Zkratky	101
Čísla, jednotky a matematické výrazy	101
Matematické symboly a statistika	102
Datum a čas	104

Taxon	105
Specifické typografické konvence	105
Kontrolní otázky	105
Test	106
Literatura	106
11 Struktura a organizace textu ve vědeckém článku	108
Co je vědecká publikace?	108
Jaký název práce zvolit?	109
Autorství a adresy	111
Jak psát Abstract?	112
Jak psát Introduction?	113
Jak psát Materials and Methods?	114
Jak psát Results?	115
Jak připravit efektivní tabulky?	117
Jak připravit grafiku?	121
Jak psát Discussion?	125
Jak správně poděkovat: Acknowledgements?	127
Souhrn hlavních chyb při psaní článku	127
Kontrolní otázky	128
Test	128
Literatura	129
12 Reference	131
Co jsou odkazy a co reference?	131
Odkazy v textu	132
Jak bychom odkazovat neměli	135
Seznam referencí na konci práce	136
Řazení koncových referencí	136
Základní typy publikací a struktura jejich referencí	137
Reference pro specifické typy publikací	138
Časopisy	139
Kniha	142
Část knihy nebo příspěvek v knize?	145
Konferenční sborník a příspěvek ve sborníku	146
Dizertace a diplomové práce	147
Technická zpráva	149
Patent	151
Mapa	151
Elektronické dokumenty	152
Mezinárodní standardní čísla a kódy	153
Kontrolní otázky	154

Test	154
Literatura	155
13 Recenzní řízení a komunikace s redakcí časopisu	156
Úprava manuskriptu a jeho zaslání do redakce	156
Následující komunikace	157
Rozhodnutí editora	158
Oponentské posudky a naše odpověď	160
Korektury a autorská práva	162
Kontrolní otázky	164
Test	164
Literatura	165
14 Doktorská dizertace	166
Struktura	166
Úprava, typografie a citace	169
Paginace	170
Autoreferát dizertační práce a jeho struktura	170
Kontrolní otázky	171
Test	172
Literatura	172
15 Diplomová a bakalářská práce	174
Diplomová práce a její struktura	174
Úprava, typografie a citace	177
Bakalářská práce	177
Kontrolní otázky	178
Test	178
Literatura	178
16 Jak přednášet?	180
Orální prezentace a její pravidla	180
Formální úprava prezentací	181
Technika projevu	182
Kontrolní otázky	182
Test	182
Literatura	183
17 Jak psát vědecký projekt?	184
Vědecký projekt	184
Struktura projektu	185
Curriculum vitae	187
Rozpočet	189

Kontrolní otázky	189
Test	189
Literatura	189
Rejstřík	190